

**О.В. ВЕТУХОВ – КЕРІВНИК ЕТНОЛОГО-КРАСЗНАВЧОЇ СЕКЦІЇ
НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ КАФЕДРИ ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ
У 20-ТІ РР. ХХ СТ.**

Ім'я Олексія Васильовича Ветухова (1869–1941 рр.) на сьогодні більше відоме серед мовознавців, дослідників творчого доробку О.О. Потебні. Однак, до сир пір поза увагою сучасної етнологічної науки перебуває дослідження досягнень професора О.В. Ветухова, як одного з фундаторів української етнології. Зокрема, це стосується його роботи в складі Науково-дослідної кафедри історії української культури при Харківському інституті народної освіти в 1920-тих роках.

О. Ветухов став одним із перших наукових співробітників новоствореної в 1921 році цієї наукової установи. На цей час він був досвідченим викладачем та вченим. Професор О. Ветухов очолив літературно-етнографічну секцію Науково-дослідної кафедри історії української культури після смерті академіка М. Ф. Сумцова, який був першим її керівником.

На посаді керівника секції Олексій Васильович залишився аж до 1929 року, коли кафедра була переформована в інститут. До сфери його наукових інтересів належали мовознавство та фольклор. Дослідження за цими напрямками вчений проводив на основі особисто зібраних польових матеріалів. За твердженням П. Г. Ковалівського, значний вплив на його праці у цій галузі мав М. Ф. Сумцов. Також Олексій Васильович був одним із останніх учнів О. О. Потебні, творчості якого були присвячені праці вченого, написані впродовж 1898–1928 рр. Позначилася на його науково-організаційній діяльності й плідна співпраця з очільником кафедри Д. І. Багалієм.

У період свого становлення літературно-етнографічна секція працювала як структурна одиниця кафедри. Але починаючи з 1925 року, на думку О. М. Богдашиної, залишаючись у її складі, секція діяла як окрема науково-

дослідна структура. З одного боку, це було обумовлено специфікою роботи з джерелами. Для написання наукових розвідок співробітники та аспіранти секції не лише працювали з предметами музеїв, але й здійснювали етнологічні експедиції на територію Полтавщини, Чернігівщини, Харківщини та Дніпропетровщини. З іншого боку, у штаті секції в різні роки працювали етнологи, музеєзнавці, археологи, літературознавці та мистецтвознавці. З огляду на це, варто вважати О. Ветухова не лише керівником секції, але й окремої дослідницької ланки кафедри.

Головні напрямки роботи секції О. Ветухов визначав так: науково-дослідна праця в галузі етнографії-етнології в органічному взаємозв'язку із загальною історією української культури, а також підготовка майбутніх дослідників (аспірантів). Від початку створення секції проводилася плідна дискусія щодо перегляду методології етнології, а також визначення предмету та завдань виробничого краєзнавства. У результаті обговорень було ініційоване перейменування та відбулася реорганізація секції на етнологічно-краєзнавчу.

Отже, на сьогодні відсутнє окреме дослідження, що було б присвячене діяльності О. В. Ветухова на посаді керівника етнологічно-краєзнавчої секції. Однак непересічні результати діяльності колективу є свідченням ефективної роботи її керівника. Науковці, що дійсно вболівали за свою справу на чолі з О. В. Ветуховим, не лише використовували досвід «старої школи», але й прагнули до зміни підходів до вивчення історії та культури України. Популяризація спадку О. О. Потебні, методологічні розробки в етнології доводять планомірну роботу О. В. Ветухова у питанні розвитку української науки. Подальша праця над темою сприятиме розкриттю проблеми особистого внеску вченого у розвиток етнологічно-краєзнавчої секції Науково-дослідної кафедри історії української культури як унікального наукового колективу.